

LẠI XUÂN TỚI ĐÂY

Hôm nay là thứ ba 31/1/2023, nhằm ngày mùng 10 Tết Quý Mão. Nếu tôi nhớ không lầm, chúng ta ăn Tết 3 ngày, học trò nghỉ Tết 1 tuần. Nhưng Tết thì kéo dài 2 tuần. Từ lúc dựng nêu 23 tháng chạp (trông mau đến Tết dựng nêu ăn chè) cho đến mùng 7 hạ nêu (sợ mau hết Tết hạ nêu đi... làm!). Năm nay, đầu năm “Tết” Tây và Tết Ta đều rơi vào chủ nhật, làm mất hết một ngày nghỉ! Nhưng không sao, với những “người cày không ruộng” như tôi(!), Tết là cả tháng Giêng. Còn những 20 ngày mới hết!

Người Việt Nam ta, dường như chú trọng về “ăn” hơi nhiều (?). Không những “ăn” đứng đầu tứ khoái (ăn, ngủ, i, “ây”) mà nó hiện diện hầu như cùng khắp. Từ bao tử (ăn uống) đến quần áo (ăn mặc, ăn diện). Từ chụp hình (ăn ảnh) đến cho vay (ăn lời). Từ cái vui (ăn bài) đến cái xui (bị ăn trộm). Từ cá ăn muối, máy ăn xăng, môi giới ăn huê hồng, tiệm buôn ăn khách, người đi làm ăn lương, “đô-la” ăn mấy chục ngàn “đồng” (hối xuất), đảng viên ăn hối lộ, v.v. đến keo hồ cũng “ăn”, thắng xe cũng “ăn”. Ăn xin khác với ăn chực, “ăn thua đủ” không chỉ liên quan đến bài bạc, nằm ăn không sướng bằng ăn-nằm (?), “ăn không ngồi rồi” khác với “không ăn rồi ngồi”, “nhảy vào ăn có” khác với “nhảy vào có ăn”, ăn vụng như mèo không bằng ăn vụng với... mèo, v.v. Rồi ăn gian, ăn cắp, ăn may, ăn đòn, ăn hại, ăn chặn, ăn giựt, ăn... nói, ăn ở, v.v. Cái gì cũng “ăn”!

“Tháng Giêng là tháng ăn chơi”, là tháng nghỉ ngơi của nhà-nông giữa hai mùa vụ. “Ăn chơi” bắt đầu từ ăn Tết. Sau 1975, mấy triệu người Việt Nam tị nạn hải ngoại “được” dịp ăn hai cái Tết: Tết Tây và Tết Ta.

Như hầu hết những đồng bào di tản, vượt biên thập niên 1970s, tôi ăn Tết Tây “lớn” hơn Tết Ta, nếu không muốn nói là chỉ “ăn” Tết Tây. Mấy năm đầu mới qua, ở tỉnh nhỏ, người Việt thưa thớt, Tết Tây là “một ngày như mọi ngày”, nằm nhà xem TV. Tết Ta là một bữa họp mặt ăn uống giữa 2, 3 gia đình đồng hương. Không khí Tết chỉ có với mấy món ăn Việt Nam, với “Ly Rượu Mừng” và mấy bàn xì-dách, xập xám, loto! Được vài năm, dọn nhà theo công việc, Tết cũng “tàn” theo! Sau này, nhờ gần Paris, chúng tôi mới thấy lại không khí Tết Ta ở khu chợ Tàu, quận 13. Tuy Tết Tây là chánh nhưng nhờ gặp lại vài bạn cũ chung phân khoa ở Sài Gòn, chúng tôi bắt đầu ăn Tết Ta với mấy cành đào, vài phong bánh chưng và mấy bài “karaoke” (!) Tết!

Trong buổi dạ tiệc (dạ vũ) đêm 31/12/2022 vừa qua, không biết có ai như tôi: khi ngồi ăn giữa tiếng nói cười náo nhiệt hay lúc “quay cuồng” với bạn bè trên sàn nhảy, thấy cảm khái vô cùng?! Có ai nhận thức rằng, phải đợi trên 2 năm dài, họ mới có được những giây phút này? Có ai ngồi thần thờ, nhớ người bạn “quây” đã “đi xa” vì Covid!!!

Tháng Giêng năm nay tôi “ăn chơi” hơi nhiều! Ăn chơi (ăn ít) nhiều hơn ăn thật! Đầu tháng Tết Tây, giữa tháng sinh nhật bạn (cặp bạn chúng tôi: vợ Việt, chồng Tây, thành công trên đường đời, bạc tiền rủng rỉnh, thích bạn bè đông vui, nhà cửa rộng rãi nên hay “kiếm có” tổ chức tiệc tùng, nhảy nhót / ban nhạc, ca sĩ), cuối tháng (28/12) Tết Ta. 3 lần là 3 dạ tiệc, dạ vũ.

Không biết có phải để “đi tìm lại thời gian đã mất” (Proust) sau một thời gian bị Covid giam lỏng không nhưng, trong 3 đêm “ăn nhảy”, trở về lúc 2, 3h (sáng): lần nào cũng là xe cộ đông đúc trên các “xa lộ” (autoroute) vòng quanh thủ đô: A1, A4, A10, A15, A86, v.v.!!! Giao thừa Tây thì không nói nhưng chả nhẽ bây giờ: Tây cũng ăn Tết Ta? Suốt mấy tháng nay, vùng bắc Pháp, trời âm u, ảm đạm, mưa thịnh, nắng suy, đêm dài, ngày vắng! Lúc sau này, mắt kém (lên độ?), thêm chính phủ tiết kiệm năng lượng, xóm nào cũng là “xóm đêm”, đường nào cũng là “đường dài không bóng (đèn)”! Xung quanh xe vùn vụt, đôi ligne lung tung, tôi vừa lái, vừa cầu nhàu như mây ông... già (khó chịu)!

Chuyện “ăn nhảy”, cái “ăn” đã nói ở trên. Giờ, qua cái “nhảy”.

Không biết ai đã dịch “danser” là “nhảy đầm” nhưng đó phải là một người đàn ông “thấy sao dịch (đại) vậy”. Gọi là khiêu vũ nghe “già” hơn, nhưng đỡ chói tai hơn. Tuy nhiên, từ khi thấy ông già học... “già” Vũ Khiêu (1916–2021 / Việt Nam) tỉnh bơ chôm câu “Vân tưởng y thường hoa tưởng dung” của Lý Bạch để nhét vào 2 câu đối... sai luật (mấy chữ “Trí như bạch tuyết tâm như ngọc” trong... về ông Khiêu không có gì đối với “Vân tưởng y thường hoa tưởng dung” chôm từ thơ Lý Trích Tiên cả!) tặng hoa hậu (quốc nội) Kỳ Duyên, rồi lại còn ôm hôn cô cháu gái một cách quá “thảm thiết” khiến bà con “bức xúc”, lên “mạng” phê bình toi bời hoa lá, thì tôi đổi ý. Thà chói tai còn hơn bức mình!

Không biết “Danse de salon” (khác với “danse populaire” / nhảy “phổ thông” (?)) tiếng Việt dịch là gì, bởi nó không chỉ “nhảy” trong phòng khách? Đại khái, đó là tiếng tổng quát dùng để nói về các điệu nhảy (2 người hoặc 1 mình) ở khắp mọi nơi: dancing, bal, thé dansant, salon, soirée, v.v. Trong các cuộc thi nhảy (compétition), “danse de salon” giới hạn ở 2 nhóm (nhảy cặp):

– Standard (2 người nhảy luôn đối mặt nhau, tay trong tay, di chuyển vòng piste): valse chậm / valse nhanh / tango / slow fox trot / quick step

– Latin: samba / paso-doble/ cha-cha-cha / rumba/ jive (tiền thân của rock boogie-woogie, swing, lindy hop)

Trước 1975, ở Việt Nam (nhất là Sài Gòn), trong các “bùm” của những người trẻ nhảy-”tài tử” (amateur) là những “điệu”: rumba (ta gọi là “boléro”), cha-cha-cha (đi tới, đi lui), tango (đi lui, đi tới), valse chậm (ta gọi là “boston”), paso-doble (đi-chợ), valse (valse nhanh), twist, soul (nhảy hơi giống disco), slow, slow-rock, bebop. Nhảy nhiều

nhất là... Slow–mùi (còn gọi là slow Mông–Cổ: đào bá cổ kếp, kếp ôm mông đào), cha–cha–cha, rumba, bebop, tango, valse chậm.

Không biết luật có bắt thành văn không nhưng mở màn chương trình phải là đi–chợ “paso”, tiếp theo rumba dịu dàng, cha–cha–cha sôi nổi. Xong bộ Tam quốc Vũ này, thì mới đến các điệu khác. Điệu vui xen kẽ điệu “buồn” (chậm). Không biết các “bùm” nơi khác thì sao nhưng những “bùm” tôi tham dự, rất hiếm valse (nhẹ), hầu như là không có.

“Thuở đó” điệu nào, Hai Lúa cũng ra sân, nhảy rất tận tình. Nhưng không biết sao, từ khi sang đây, có nhiều bản (Việt) mà tôi không hứng thú để “nhảy”. Phần do nhạc, phần do lời. Nhất là tango. Chỉ có 2 bài tango “lời Việt” mà tôi nhảy đã là “Vũ nữ thân gầy” (La cumparsita / lời: Phạm Duy) và “Tình yêu như mũi tên” (Tango El Choclo/lời: Anh Bằng). Không như trong các điệu khác, với tôi: nét ngũ cung trong tango Việt làm cho bước nhảy bớt... tango đi. Rồi có những ca khúc mà nội dung (lời ca) không làm cho mình nhảy nổi! “Bên cầu biên giới” chẳng hạn. “hay là chết bên dòng sông Danube / những đêm sáng sao...”. Lời ca lãng mạn như thế, đẹp như thế, chỉ để ngồi nâng ly thưởng thức, chứ làm sao mà “promenade fallaway, twistée...”, “habanera” cho nổi!?!?! Valse thì khác!

Cha–cha–cha: ta gọi là “cha–cha–cha”, slow là “slow”, twist là “twist”, v.v. Nhưng Valse: ta gọi (tuy ít thông dụng) là “luân vũ”. Tôi biết danh từ này qua “The last Waltz”, version lời Việt của anh Trường Kỳ (Tuấn Dũng hát). Nguyên tác “The last Waltz”, anh Trường Kỳ viết lại là “Bài luân vũ mùa mưa: Kìa trông trời bao mùa mưa / tới bên ta rồi. Từng cơn, từng cơn sâu hắt hiu/ lệ rơi...”

Tôi nghĩ khó có chữ nào, ngoài “luân vũ”, để dịch “valse” ra tiếng Việt. Như bánh xe luân hồi trong Phật giáo, luân vũ là điệu vũ xoay tròn, người vũ xoay tròn, vừa nhảy vừa xoay, (đi) vòng hết piste. Bùm. chách chách / Bùm chách chách/ Bùm, v.v. Cùng một nhịp $\frac{3}{4}$ nhưng “valse Anh” (boston) chậm (trung bình 2 lần) hơn “valse Áo” (thủy tổ Valse). Nhạc Việt Nam, “buồn” nhiều hơn “vui”, valse ít hơn “boston”. Tuy ít nhưng bài nào cũng vui, cũng làm cho chân... “ngứa”!

Ngày xưa, vì bị chóng mặt, không bao giờ tôi ôm hết một bài valse, nên ăn gian, ngồi canh lúc gần hết bài thì mời “người đẹp”! Nhưng cái gì cũng vậy, nói theo râu quạp “Võ đại Lang” (anh Võ Tòng): nhịn riết rồi cũng quen! Bây giờ thì “khá” nhiều rồi, “yêu valse dài lâu” được rồi, cũng “attaque” như người ta (tuy chỉ 3, 4 thành công lực!).

Nhạc vui thường là âm giai trưởng. Như các bài valse: Ly rượu mừng, Dòng sông xanh (Le beau Danube bleu / lời: Phạm Duy), Khúc hát thanh Xuân (When we were young / lời Việt: Phạm Duy), Xuân và tuổi trẻ, Thu Vàng, Đường lên sơn cước, Dòng An Giang, Thương về xứ Huế, Nụ cười sơn cước, v.v. Âm giai thứ, tôi chỉ nhớ 3 ca khúc: “Yêu” (Văn Phụng); “Sóng nước biếc” (Les flots du Danube/ lời: Phạm Đình Chương); Khúc

nhạc muôn đời (Domino/lời: Hoàng Hương Trinh). Tình nồng cháy (Over and over waltz / lời Việt; Khúc Lan). Nhảy “đã” nhất là “Domino”!

Cách đây, gần đúng 6 năm, để góp vui vào chương trình văn nghệ mừng Xuân Đinh Dậu (2017) do 2 vợ chồng người bạn (Việt) thân tổ chức (ở nhà hàng con trai bạn) và cũng để thay đổi không khí, chúng tôi mời một cặp bạn (Pháp) khác, nhiều lần đoạt giải nhất “Standard” trong nhiều cuộc thi (compétition) ở Pháp, biểu diễn một bài Valse, nhà-tôi và tôi hát đệm “Domino”, hai lời Pháp Việt. Lời Việt “Xuân tới đây”, tôi viết 2006.

“Xuân tới đây” (2006), viết theo version ca sĩ Pascal Sevran hát, với vài đoạn “fantasy”, hát không đúng với notes nhạc nguyên tác. Lần này, tôi viết lại theo bản gốc do ca sĩ André Claveau hát.

Version nhạc này cũng là version “Khúc nhạc muôn đời” của Hoàng Hương Trinh (có người nói là cô ruột (sinh năm 1930) của nhạc sĩ Ngô Thụy Miên?) do Thái Thanh hát (<https://www.nhaccuatui.com/bai-hat/khuc-nhac-muon-doi-thai-thanh.iQnCbwxdP.html>)

Kèm theo là nguyên tác (notes nhạc và hợp âm của Ferrari) ca khúc “Domino”, tôi chỉ viết lời Việt.

DOMINO

VALE

Paroles de
Jacques PLANTE

Musique de
Louis FERRARI

REFRAIN

DO MI NO DO MI NO
Le prin-temps chante co-moi, Do-mi-ni-que Le so-leil
s'est fait beau, J'ai le cœur comme un' boîte à mu-si-que,
J'ai be-soin de toi, De tes mains sur
moi De ton corps doux et chaud, J'ai en-
vie d'être ai-mée Do mi-ri, Mé-fe-toi mon a-mour, je t'ai
trop par-don-né J'ai per-du plus de nuits que tu m'en as don-
nées. Bien plus d'heu-res A t'at-ten-dre Qu'à te pren-dre
Sur mon cœur Il se peut qu'à mon tour, je te fas-se du

Copyright 1990 by
ARFÈGE - Editions Musesoles
15, 16 Beaumarchais, Paris (7e) PA*2014 E 543 A
Tous droits réservés pour tous pays
Pour la Belgique Editions VEDETTE, 21, Place Saint-Géry, Bruxelles.

mal, Tu m'en as fait tu-même et ça t'est bien é-gal, Tu t'a-mu-ses
de mes pé-nes Et je m'u-se de t'ai-mer. DOMI-

Refrain
DOMINO DOMINO
Le printemps chante en moi, Dominique
Le soleil s'est fait beau,
J'ai le cœur comme un' boîte à musique,
J'ai besoin de toi,
De tes mains sur moi
De ton corps doux et chaud,
J'ai envie d'être aimée Domino.

2^e
Il est une pensée que je ne souffre pas
C'est qu'on puisse me prendre en tes bras.
Je supporte
Bien des choses,
Mais à force
C'en est trop...
Et qu'une autre ait l'idée de me voler mon bien,
Je ne donne pas cher de ses jours et des tiens.
Je regarde qui t'entoure
Prends bien garde mon amour.

Refrain
DOMINO DOMINO
J'ai bien tort de me mettre en colère
Avec toi, Domino
Je sais trop qu'il n'y a rien à faire
T'as le cœur léger,
Tu ne peux changer,
Mais je t'aime, que veux-tu... ?
Je ne peux pas changer, moi non plus
DOMINO DOMINO
Je pardonne toujours, mais reviens,
DOMINO DOMINO
Et je ne te dirai plus rien.

CODA

plus DO MI NO DO MI NO Je par-
doo-ne tou-jours, mais re- viens, DO MI NO DOMI NO
Et je ne te di-rai plus rien.

DEPRUX, Gue E 543 A PA*2014 Imp Michel DIZARD Paris

“Khúc nhạc muôn đời” nói về mùa thu, về trăng vàng, về nước xanh, về đêm thanh, về lá úa. “Xuân tới đây” nói về mùa xuân: mùa của nắng đầy, của tóc thơm, của môi hôn, của đêm mơ, ngày mộng. “Bao la trời đất / biết đâu còn, mất / những xuân tình ngát ngát dấu yêu?”

Đề nhớ lại tình xuân của chúng ta, ngày đó!!!

BP
31/01/2023

<p>Khúc Nhạc Muôn Đời Lời: Hương Hoàng Trinh</p>	<p>Xuân tới đây Lời: Lê Bình Phương</p>
---	--

<p>Trăng đã lên Trăng đã lên Hương ngát thơm bao u huyền vườn thu thiết tha Trăng sáng soi</p> <p>Trên lá hoa Dâng nhớ bao câu mong chờ nhạc xưa đã qua Xa xôi rồi nhớ thương Ai mong chờ vấn vương Riêng có ta tìm xót xa Luyến thương bao khúc ca xưa đã phai nhòa</p> <p>Bạn lòng ơi đã bao đêm thức trông trăng sáng long lanh Nhìn dòng sông nước trong xanh cuốn trôi nhanh giữa đêm thanh</p> <p>Sông mong chờ nhớ Bao khúc nhạc trầm Nay đâu còn nữa đã quá xa</p> <p>Và từ đây mỗi khi nghe khúc ca xưa giữa gió mưa Thì lòng ta thấy xót xa</p> <p>nhớ thiết tha phút đã qua Đã phai nhòa hết Hoa xưa tàn hết Nhưng ngàn thu mãi trong tim ta</p> <p>Thu đã qua Bao lá hoa Theo gió bay bay quay quần rụng theo gió đưa Mây vẫn xanh Trăng vẫn thanh</p> <p>Nhưng thấy đâu khúc ca đẹp nhạc êm trầm tươi Ai xa vời có hay Bao nhiêu ngày gió bay Bao lá khô, theo gió thu Rớt trên đôi mắt đôi môi khắp mong chờ</p> <p>CODA:</p> <p>Nhớ trầm thiết / thương ngàn kiếp Khắc bên tôi bao khúc nhạc vàng đêm nao Gió cuốn gió / lá vàng úa Nhưng ai đâu có thấu được / lòng /ta</p>	<p><i>Xuân tới đây Qua áng mây Qua bóng cây: nắng gieo đầy từ khi sớm mai Xuân ngát hương</i></p> <p><i>Theo gió vương Trên tóc ai đôi môi cài nụ hôn khó phai! Ôi, ta cần có nhau Như đêm cần sáng sao Như bướm xa ve vuốt hoa Đóa yêu thương cánh run run hé thiên đường</i></p> <p><i>Ngàn lời thơ gói ước mơ những đêm tơ tóc mong chờ Ngàn lời hát lẩm khát khao gợi cho nhau khúc xuân đầu</i></p> <p><i>Bao la trời đất Biết đâu còn, mất Những xuân tình ngát / ngây dẫu yêu?</i></p> <p><i>Người là nắng nắng chơi vơi Nắng reo vui sáng khung trời Trời rộn tiếng tiếng vang vang</i></p> <p><i>Tiếng miên man lướt cung đàn Đôi môi mộng hé Đôi môi tình ghé Cho bầy chim sẻ hót vang hè</i></p> <p><i>Xuân lả lơi Xuân nhỏ nhoi Xuân của tôi xin trao người, người yêu dẫu ơi! Vạt áo bay! Con lóc quay! Con lóc quay!</i></p> <p><i>Cho bước xuân hoan rộn ràng theo chân bé ngoan Xuân khoe màu lúa non Xuân không màng phấn son Nhưng sắc xuân nuôi thể nhân Sống như Xuân sống cho Xuân sống không ngừng</i></p> <p>CODA:</p> <p><i>Xuân xuân ơi! / Đi rồi tới Có khi nao nghe xôn xao lúc xa nhau? Xuân xuân ơi! Nói đi Xuân: Phút tương phùng cùng hẹn nhau / Xuân / sau</i></p>
--	---

*Nguồn: Internet eMail by **th** chuyển*

*Đăng ngày Thứ Ba, January 31, 2023
Ban Kỹ Thuật Khóa 10A-72/SQTB/ĐĐ, ĐĐ11/TĐ1ND, QLVNCH*